

R A N D O M
C A P I T A L

Értékpapír-kölcsönzés

TARTALOMJEGYZÉK

1. MI AZ A NAPON TÚLI TSHORT ?	3
2. HOGYAN LEHET NAPON TÚLI TSHORT POZÍCIÓT NYITNI?	3
2.1. NAPON TÚLI TSHORT POZÍCIÓ NYITÁSA A NETBOON KERESKEDÉSI FELÜLETEN	4
2.2. NAPON TÚLI TSHORT POZÍCIÓ NYITÁSA A RANDI KERESKEDÉSI FELÜLETEN	4
3. FEDEZETSZÁMÍTÁS ÉS ELKÜLÖNÍTÉSEK	4
4. FEDEZET FELTÖLTÉSE	6
5. NAPON TÚLI TSHORT POZÍCIÓ ZÁRÁSA	7
5.1. NAPON TÚLI TSHORT POZÍCIÓ ZÁRÁSA A NETBOON KERESKEDÉSI RENDSZERBEN	7
5.2. NAPON TÚLI TSHORT POZÍCIÓ ZÁRÁSA A RANDI KERESKEDÉSI RENDSZERBEN	8
6. AUTOMATIKUS ZÁRÁS	9
7. ELSZÁMOLÁS	9

A napon túli short, eladási ügylet sokszor megfoghatatlan, mivel olyan értékpapírt adunk el, ami nincs is a tulajdonunkban, így felmerül a kérdés, hogyan adok el olyat dolgot, amivel nem rendelkezem?

Erre nyújt lehetőséget a **tShort** ügylet, amelynek részleteit a következő fejezetekben részletezzük.

Miért is jó a **tShort** az Ügyfeleknek? Piaci pánik idején az esésből is lehet profitálni és a tőkeáttét segítségével a tőkém többszörösével is kereskedhetem.

Ügyfeleinknek lehetőségük van igénybe venni értékpapír-kölcsönzési szolgáltatásunkat, amelynek keretében napon túli **tShort** pozíció nyitható. Az értékpapír-kölcsönzési keretszerződésben foglalt feltételek a Netboon kereskedési rendszeren keresztül fogathatók el.

1. Mi az a napon túli tShort?

Az értékpapírok napon túlra történő eladása **tShort** pozíció nyitásával kezdeményezhető, az így eladott értékpapírokat pedig a Random Capital biztosítja egyedi kölcsönszerződés alapján. Az egyedi értékpapír-kölcsönzési szerződések maximális futamideje a Kondíciós listában, illetve a kereskedési rendszerekben kerül kihirdetésre.

2. Hogyan lehet napon túli tShort pozíciót nyitni?

Ha már elfogadta az „Értékpapír-kölcsönzési keretszerződés – értékpapír kölcsönbe vételéről” elnevezésű keretszerződést, akkor jogosult napon túli **tShort** pozíciót nyitni kereskedési felületeinken.

Fontos, hogy **tShort** nyitó ajánlat akkor kezdeményezhető adott értékpapírra, ha az értékpapírra nincs nyitott **tLong** pozíció vagy ajánlat.

Nyitó **tShort** ajánlat napon túli érvényességgel is megadható. A Kereskedési Rendszerekben **tShort** típusú ajánlat rögzítésére tőzsdei kereskedési napokon a részvény szekcióban érvényes nyitó ajánlatgyűjtési szakasz kezdetétől a záróáras kereskedési szakasz végéig van lehetőség. A Társaság korlátozhatja azon tőzsdei kereskedési szakaszok körét, amelyekben **tShort** típusú ajánlat adható meg. 17:03-17:10-ig (korlátozó időszak) új **tShort** nyitó vagy záró ajánlat nem adható meg, a nyitott **tShort** ajánlatok módosítására pedig nincs lehetőség. Nyitó ajánlatot kereskedési időben és kereskedési időn kívül is lehet megadni, kivételt képez a jelen pontban meghatározott korlátozó időszak.

Záró FIFO ajánlat a nyitó ajánlatgyűjtési szakasztól 17:03-ig adható meg. Záró egyedi készletértékelési ajánlat bármikor adható, kivéve a korlátozó időszakban.

A kereskedési felületeken kerül kihirdetésre a **tShort** ügyletbe bevonható értékpapírok köre és az értékpapír- kölcsönzés kondíciói.

▷ tShort kondíciók^{1,2}

Értékpapír	Státusz ^{1,2}	Fedezeti igény	Díj	Értékpapír kölcsön maximális időtartam (nap)
EGIS	Engedélyezett	20 %	6 %	30
MOL	Engedélyezett	20 %	6 %	30
MTELEKOM	Engedélyezett	20 %	6 %	30
OTP	Engedélyezett	20 %	6 %	30
RICHTER	Engedélyezett	20 %	6 %	30

A **tShort** kereskedési kondíciók fogalmának értelmezése:

A **tShort státusz** oszlopban láthatjuk, hogy adott napon van-e lehetőség egy értékpapírra napon túli **tShort** pozíciót nyitni.

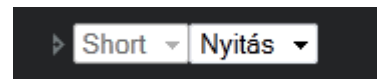
A **tShort fedezeti igény** azt jelenti, hogy a megnyitni kívánt pozíció árfolyamértékének hány százalékával kell rendelkezni fedezetként

A **tShort díj** az értékpapír kölcsönzés éves díja százalékban meghatározva, ahol 360 nappal számolunk.

A **tShort kölcsön maximális időtartama** oszlopban a szerződés maximális futamidejét láthatjuk, amely nem tőzsdei kereskedési napokat, hanem naptári napokat jelöl

2.1. Napon túli tShort pozíció nyitása a Netboon kereskedési felületen

Értékpapír- kölcsönzés „tShort” típusú ügylet nyitásával kezdeményezhető. Az ajánlat megadása ugyanolyan módon történik, mint a normál, illetve TDT ajánlatoknál.

2.2. Napon túli tShort pozíció nyitása a Randi kereskedési felületen

A Randi kereskedési felületen válasszuk az „Új tShort ajánlat” ikont a felső menüsorban. Az ajánlatadási felületen állítsuk be a kívánt paramétereket. Az ajánlat megadási ablakban láthatjuk a pozíció árfolyamértékét, amely alapján kerül kiszámításra az értékpapír- kölcsön **tShort** éves díja, ahol 360 napos bázissal számolunk.

3. Fedezetszámítás és elkülönítések

Napon túli **tShort** pozíció nyitásához kizárólag a T+3 napon rendelkezésre álló fizikailag rendelkezésre álló szabad pénzegenleg használható fel. A hatályos vonatkozó jogszabályok értelmében Tartós Befektetési Számlán és Nyugdíj Előtakarékossági Számlán nem vehető igénybe értékpapír-kölcsönzési szolgáltatás.

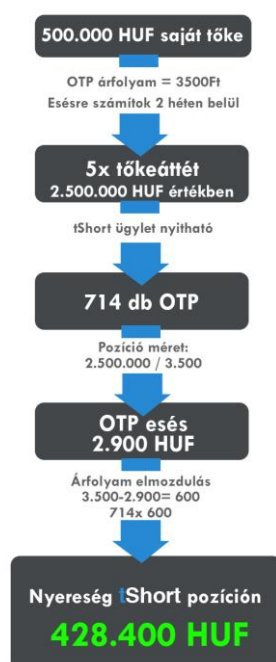
A **tShort** pozíció megnyitásához szükséges fedezeti igény, illetve a fedezeten felüli, a pozíció megnyitásához kapcsolódó **tShort nyitási jutalék** elkülönítésre kerül az ügyfél számláján az ajánlat megadásakor. Az ajánlat teljesülését követően a valós teljesülési árfolyam függvényében az esetleges többlet elkülönítések felszabadításra kerülnek. Ez abból adódik, hogy kereskedési idő alatt limitáras

ajánlat esetén, ha volt aznap már kötés a tőzsdén,- az aktuális utolsó kötési ár + 3%-al számolva kalkulálódik a fedezet, amely százalékos értéket Társaságunk központilag határozta meg, tekintettel arra, hogy a nap folyamán az árfolyammozgások hektikusak lehetnek. Abban az esetben ha a limitár magasabb, mint az utolsó kötési ár + 3% a fedezetszámítás az Ügyfél által megadott limitár alapján történik. Ha piaci áras ajánlatot viszünk be a kereskedési rendszerbe, akkor szintén az utolsó kötési ár +3%-al kalkulálódik a fedezet, ha volt aznap már kötés a tőzsdén-

Ha a megbízás megadásakor még nem volt kötés aznap, akkor az előző napi felső felfüggesztési árral kalkulálódik a fedezet.

A fentiek alapján felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a kölcsönszerződések maximális futamideje és az az időtartam, amelyre felszámításra kerül az értékpapír-kölcsönzés **tShort** díja a T+3 napos elszámolás miatt eltér egymástól. Abban az esetben, ha a T+3 napos elszámolás időtartama hétvégét vagy ünnepnapokat érint, akkor további napok számítnának bele a **tShort** díj számításba. Például ha szerdán történik egy **tShort** pozíció zárása, akkor a tényleges T+3 elszámolási nap következő hét hétfőre esik, ami ténylegesen 5 napot jelent.

Mi a tShort?

A napon túli **tShort** ügylet teljesülését követően a kölcsönvett értékpapír T+3 napon kerül fizikailag az ügyfél számlájára, az értékesítésből befolyó összeg pedig fedezetként átvezetésre kerül a Random Capital saját számlájára, azzal az Ügyfél nem rendelkezhet. Íme egy feltételezett ügyletkötés költség és folyamat részletezése:

Az ügylet teljes költsége a kéthetes futamidőre: 22.174 HUF, amely az alábbi összegeket tartalmazza:

- **tShort** nyitáskori jutalék: 0,2 % = 4.998 Forint
- **tShort** napon túli pozíció díja: 0,4% és
zárási min. díj 99= 10.095 Forint
- **tShort** díj: 6% (14 nap + 3 elszámolási nap)= 7.081 Forint

A fenti példa esetén, ha napon belül zárta volna a pozíciót, akkor a jutalékszámítás a következő szerint alakult volna:

- **tShort** nyitáskori jutalék: 0,2 % = 4.998 Forint
- **tShort** zárási minimum díj= 99 Forint (kizárólag zárási minimum díj, nincs többlet zárási költség)
- **tShort** díj 6% 0 nap= 0 Forint

A két példából egyértelműen látszik, hogy a **tShort** termék rendkívül jó lehetőséget ad akár napon belüli daytrade ügyletek kötésére is, mivel ebben az esetben lehetőségünk van nap végén is dönteni, hogy megtartjuk –e a pozíciónkat, vagy napon túl is nyitva tartjuk. Jutalékszámítás tekintetében nem jelent többletköltséget például a TDT ügyletekhez képest a minimum 99 forint zárási jutalékon felül.

4. Fedezet feltöltése, kényszerbeszerzési eljárás

A fedezeti igény mértéke a kereskedési felületeken kerül kihirdetésre. Jelen esetben 20%-os fedezeti szükségletet veszünk alapul. Ez azt jelenti, hogy a megnyitni kívánt pozíció 20%-ával kell rendelkezünk a nyitáshoz.

A rendszer a kötések alapján folyamatosan vizsgálja a fedezeti szintet és 20%-on tartja, ameddig van szabad, elkülöníthető pénzösszeg az ügyfél számláján. Amennyiben a fedezeti szint eléri a 12,5%-ot egy figyelmeztető üzenet kerül kiküldésre az ügyfélnek. Társaságunk az Üzletszabályzat alapján megkülönbözteti a **tShort** pozíciók napon túli és napon belüli kényszerbeszerzési (likvidálási) szintjét.

A kereskedési idő alatt 16:30-ig a nyitott **tShort** pozíció fedezeti szintje 5 % -ig csökkenhet le. Ha a fedezet 5% alá esik, akkor a pozíció a kényszerbeszerzési eljárás alá kerül, azaz likvidálódik az adott **tShort** pozíció.

A kereskedési idő alatt 16:30 után a nyitott **tShort** pozíciók fedezeti szint igénye 10% fölé emelkedik amely a napon túlra megtartott **tShort** pozíciók minimális fedezeti követelménye! Ha a nyitott **tShort** pozícióhoz 16:30 után nincs elegendő fedezet, a nyitott **tShort** pozíciók kényszerbeszerzési eljárás alá kerül, azaz likvidálódik az adott **tShort** pozíció.

Az aktuális fedezeti szinteket elérve a Társaság visszavonja a bent lévő nyitott nyitó **tShort** ajánlatokat, amennyiben a felszabaduló összeg még mindig nem elegendő a fedezet feltöltéséhez, a zárási ajánlatok is visszavonásra kerülnek és piaci áras ajánlattal zárja a napon túli **tShort** pozíciót a kényszerbeszerzési eljárás alapján, majd elszámol az ügyféllel az Üzletszabályzat vonatkozó részeinek megfelelően.

Amennyiben az egyedi értékpapír- kölcsönzés keretében nyitott **tShort** pozíció eléri vagy meghaladja a kényszerbeszerzési szintet és az Ügyfél nem rendelkezik további szabad pénzeszközökkel, valamint nyitott pozíciókból felszabaduló **fedezet** az adott ügylet mögé nem biztosítható, a Társaság kényszerbeszerzi az Ügyfél pozícióinak egy részét vagy egészét, az alábbi sorrendnek megfelelően:

1. Az összes nyitott **tShort** pozíció **fedezet** vizsgálata egyben történik, függetlenül attól, hogy egy adott értékpapírban az árfolyamváltozás negatív vagy pozitív értéket eredményez.
2. Amennyiben az Ügyfél számláján nincs több szabad pénzeszköz a **fedezet** kiegészítéséhez és a **tShort** pozíciók fedezeti szintje a kereskedési rendszerben meghatározott kényszerbeszerzési szint alá esik, akkor az ügyfél **tShort** pozíciói kényszerbeszerzési eljárás alá esnek.
3. A kényszerbeszerzési eljárás során a Társaság azon értékpapírból nyitott összes **tShort** pozíciókat likvidálja először, amely értékpapírban az adott időpontban a legnagyobb veszteség mutatkozik a **tShort** pozícióin. Amennyiben kényszerbeszerzési eljárásban szereplő értékpapírra van nyitott záró ajánlat, azt a rendszer automatikusan visszavonja.

4.A kényszerbeszerzési eljárás addig folytatódik, amíg az összes egyéb értékpapírban nyitott **tShort** pozíció **fedezete** legalább meghaladja a kereskedési rendszerekben meghirdetett kényszerbeszerzési szintet. Kényszerbeszerzési eljárás során a Társaság piaci áras ajánlattal zárja a pozíciókat.

Fontos, ami a jelen fejezet első részében is olvasható, hogy a napon belüli és a napon túli kényszerbeszerzési szint eltérő. Az éppen aktuális kényszerbeszerzési szint alapján számítódik a fedezet feltöltés.

A Netboon kereskedési rendszer „Számlainformációk/Portfólió pénz” menüpontjában folyamatosan nyomon követhető az aktuális fedezeti szint.

Fedezet (pozíciók mögött)	Fedezet (ajánlatok mögött)	Fedezet (jutalék)	Biztosíték	Pozíciókhoz szükséges fedezet (20 % + árkülönbözet)	Aktuális fedezetségi szint	Figyelmeztetési szint	Likvidálási szint
24 236 Ft	0 Ft	0 Ft	121 180 Ft	24 236 Ft	20 %	12.5 %	10 %

5. Árkülönbözet

A napon túli **tShort** ügyletek eredménye árkülönbözetként kerül jóváírásra a számlán, vagy levonásra a számláról a pozíció lezárását követően. Az aktuális árkülönbözetet nyomon követhetjük a Netboon kereskedési rendszer „Portfólió egyszerű,” vagy a Randi kereskedési rendszer „Portfólió **tShort** menüpontjában.”

Értékpapír	Jogi		Fizikai		Pozíciók átlagára	Árkülönbözet
	Készlet	Kölcsön	Készlet	Kölcsön		
OTP	-39 db	39 db	-39 db	39 db	3 107.18 Ft	-28 736 Ft

6. Napon túli tShort pozíció zárása

A napon túli **tShort** pozíció a kölcsön futamideje alatt bármikor zárható a kimondottan erre irányuló záró ajánlattal.

Az ügyfél választása szerint kétféle zárásra van lehetőség:

A. FIFO készletértékeléssel

- kizárólag a mennyiség választható ki, a konkrét szerződés nem,
- kizárólag aznapra érvényes ajánlat adható meg

B. Egy adott nap szerződéseinek részben vagy egészben történő zárása

- lezárni kívánt nap szabad megválasztása, a pozíció akár részben is zárható
- az ajánlat érvényessége nem lehet hosszabb, mint az érintett kölcsönszerződés futamidejének vége

6.1. Napon túli tShort pozíció zárása a Netboon kereskedési rendszerben

A Netboon kereskedési rendszerben két felület szolgál a napon túli **tShort** pozíciók zárására

A „Kereskedés/**tShort**” zárás fül alatt egy hagyományos ajánlat adási ablakban zárhatjuk a pozíciót. Amennyiben egyedi készletértékelési elvet választunk, úgy lehetőség van az érvényességi idő

megadására. Ha az összes ajánlatot szeretnénk FIFO módban lezárni, akkor kizárólag az napi lehet az ajánlat érvényessége.

A napon túli **tShort** pozíció lezárását kezdeményezhetjük a Netboon kereskedési rendszer „Számleadások/tShort” pozíciók menüpontjából is.

▶ tShort pozíciók

Értékpapír	Pozíció	Zárás MIND	OTP tShort pozíciók							
		Zárás	Nyitás	Átlagár	Db	Díj	Kölcsön ért.	Felh. díj	Lejárat	Zárás
OTP	-39 db	Zárás	2012.08.28.	3 300 Ft	-1 db	5 %	3 300 Ft	16 Ft	2012.09.27 08:30:00	Zárás
			2012.08.29.	3 040 Ft	-30 db	5 %	3 040 Ft	425 Ft	2012.09.28 08:30:00	Zárás
			2012.09.26.	3 335 Ft	-8 db	6 %	3 335 Ft	26 Ft	2012.10.26 08:30:00	Zárás

Nyitott OTP tShort szerződések

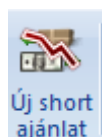
A bal oldali panelben egyben zárható (természetesen értékpapíronként) az összes nyitott napon túli **tShort** pozíciónk FIFO elv alapján. A jobb oldali panelben pedig szerződésenként zárhatjuk a pozíciókat.

Amennyiben a zárás gombra kattintunk ugyanaz az ajánlatadó felület jön fel egy új ablakban, mintha a

„Kereskedés/tShort” zárás menüpontból nyitottuk volna meg.

6.2. Napon túli tShort pozíció zárása a Randi kereskedési rendszerben

A felső menüsorból válasszuk ki az „Új tShort ajánlat” ikont, az ajánlatadó ablakban pedig

kattintsunk a zárásra. Miután kiválasztottuk az értékpapírt és az árat és a darabszámot, lehetőségünk van eldönteni, hogy FIFO készletértékelési elvvel zárunk, vagy a nyitott pozíció panelben kiválasztjuk a zárt kívánt szerződést és mi magunk választjuk ki a zárt kívánt szerződést. Ez utóbbi esetben megadható az ajánlat érvényessége is.

7. Automatikus zárás

Amennyiben az ügyfél nem zárja egyedi értékpapír- kölcsönzési szerződését a futamidő lejáratának napját megelőző kereskedési napon a kereskedés végéig, úgy a Random Capital piaci áras ajánlattal zárja a napon túli **tShort** pozíciót a futamidő utolsó napjának nyitó kereskedési szakaszában, majd elszámol az ügyféllel a Társaság Üzletszabályzatának megfelelően.

Automatikus zárást megelőzően a bent lévő nyitott zárási ajánlatok visszavonásra kerülnek a következőképpen:

1. Amennyiben egyedi készletértékeléssel kimondottan az adott szerződésre volt beadva záró ajánlat, úgy az visszavonásra kerül.
2. Ha FIFO készletértékelési elvvel került beadásra ajánlat és az abban szereplő darabszám nagyobb, mint az aznap ki nem futó szerződésben szereplő darabszám, akkor a nyitott FIFO záró ajánlatok visszavonásra kerülnek.

A futamidő lejáratának napján a kereskedés nyitó szakaszától a kényszerbeszerzési eljárás lefolytatásáig aznap lejárató szerződésre vonatkozó ajánlat és FIFO ajánlatok megadása nem lehetséges.

8. Elszámolás

A napon túli **tShort** ügylet lezárását követően átvezetésre kerül a Random Capital saját számlájára a visszavásárolt értékpapír és a kölcsön valós futamidejére felszámított értékpapír kölcsönzési **tShort** díja és minden, az Üzletszabályzatban és Kondíciós listában meghatározott **tShort** termékkel kapcsolatos díj és jutalék. Az eladási és vételi árfolyam közötti árkülönbözet jóváírásra kerül az ügyfél számláján, amennyiben a tranzakció nyereséges volt. Veszteséges ügyletkötés esetén a **tShort** nyitáskor elkülönítésre kerülő fedezetből levonásra kerül az árkülönbözet. Ezzel az egyedi értékpapír- kölcsönzési szerződés zárásra kerül.